

poslední aktualizace:
25. 9. 2025

Financování veřejnoprávních médií: Český a evropský kontext

Velká mediální novela 2025

Po dlouhých 17 letech se české zákony o ČT a ČRo dočkaly zásadní **velké mediální novely**, jež má zajistit stabilnější financování a posílit nezávislost veřejnoprávních médií. Novela přináší mimo jiné **zvýšení koncesionářských poplatků**. A to televizního z 135 Kč na 150 Kč měsíčně a rozhlasového z 45 Kč na 55 Kč, což je **první zvýšení** od roku 2008 (TV) a 2005 (rozhlas). Nadále platí princip jedné platby za domácnost bez ohledu na počet příjemců.

Novela také **rozšiřuje okruh plátců**. Nově musí poplatek platit i domácnosti bez klasického TV či rádia, pokud mají internet a zařízení schopné přijímat vysílání (např. chytrý telefon či notebook). Tato změna zasáhne zhruba 600 tisíc nových poplatníků. Naopak od placení jsou nově **osvobozeny** všechny firmy a živnostníci do 25 zaměstnanců (cca 1,3 milionu subjektů) a také zaměstnavatelé zaměstnávající více než 50 % osob se zdravotním postižením. Větší podniky

budou platit **stupňovitý poplatek podle velikosti**. Čím více zaměstnanců, tím vyšší celková sazba. Například firma nad 500 zaměstnanců zaplatí měsíčně 20 500 Kč (součet za TV i rozhlas). Tento model nahrazuje dosavadní platby za každý přístroj a zohledňuje ekonomickou sílu firmy. Tím bylo od poplatků **osvobozeno** kolem 260 tisíc malých firem, dosavadních plátců.

Důležitou novinkou je **automatická valorizace poplatků** podle inflace. Když od poslední úpravy cen kumulativní **inflace přesáhne 6 %**, poplatky se zvýší o tuto hodnotu. Nebude tak už nutné každé navýšení schvalovat zákonem. Novela také **omezuje reklamu a sponzoring** ve veřejnoprávním vysílání. ČT smí nově odvysílat max. 260 hodin sponzorských vzkazů ročně a čtvrtinu z jejich výnosu odvede do Státního fondu kultury. ČRo může za den odvysílat reklamy jen v minimálním rozsahu (1 minuta na celoplošných stanicích, 2 minuty na regionálních). Na webech

a aplikacích ČT a ČRo již nebudou klasické komerční inzeráty, jen upoutávky na vlastní pořady. Tyto kroky mají **zachovat veřejnoprávní charakter médií** a zároveň podpořit kulturní tvorbu (skrze Fond kultury).

Novela dále **zavádí** tzv. memoranda o veřejné službě, která musí ČT a ČRo uzavřít s Ministerstvem kultury. Memoranda vždy **na pět let dopředu upřesní úkoly a rozsah veřejné služby daného média**, schvaluje je mediální rada a spolupodepisuje ministr. Pokud by generální ředitel veřejnoprávního média podle memoranda nevedl, rada ho **může odvolat**. Zákon také ruší kritizovanou povinnost registrace internetových tvůrců (vlogerů a influencerů) u mediální rady, která v předchozí verzi zákona vyvolala ostrou debatu.

Navýšení poplatků přinese ČT asi **860 mil. Kč ročně** a ČRo **230 mil. Kč**. Podle ministra **Baxy** jde o vyváženou reformu, která médiím umožní dlouhodobě a kvalitně plnit veřejnou službu občanům, zatímco pro většinu (cca 3,3 milionu) domácností znamená jen **25 Kč navíc** měsíčně. Nicméně diskuse o novelizaci zákona znovu rozdmýchala debaty o formě financování veřejnoprávních médií. V druhé části se podíváme, jak je na tom Česká republika ve srovnání s dalšími evropskými zeměmi.

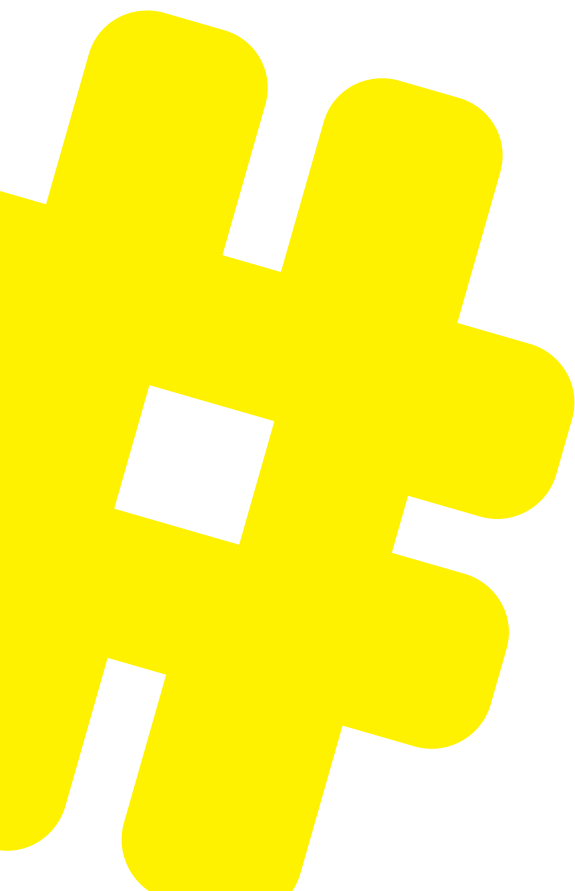
Česko po novele dál financuje Českou televizi a rozhlas hlavně z poplatků od občanů a firem (které tvoří většinu příjmů ČT i ČRo). Souhrnný měsíční poplatek 205 Kč za TV+rozhlas patří k nejnižším v Evropě. Koalice zavedla automatickou valorizaci, aby financování drželo krok s inflací, a odmítá návrhy opozice na zrušení poplatků a náhradu penězi z rozpočtu. Podle vlády by takový krok ohrozil nezávislost médií, jelikož by o jejich penězích rozhodovali politici.

Slovensko zvolilo opačný model.

Poplatky tam zůstaly 20 let nezvýšené a stát každý rok dorovnával rozpočet RTVS dotací cca 30 mil. € (asi 40 % rozpočtu RTVS). Od července 2023 Slovensko poplatky zrušilo a RTVS mělo podle zákona dostávat ročně částku 0,17 % HDP přímo ze státního rozpočtu. To by zvýšilo příjmy a zdánlivě odpolitizovalo financování (jelikož bylo navázáno na zákonný vzorec). Po nástupu vlády Roberta Fica se však pravidlo změnilo. Nový zákon snížil tuto částku na 0,12 % HDP, s možností navýšení až na 0,14 % HDP. Tím se potvrdily předešlé obavy, že budoucí vlády mohou zákonný vzorec kdykoli změnit a tím veřejnoprávní média ovlivňovat.

Polsko formálně vybírá TV a rozhlasový poplatek, avšak reálně veřejnoprávní média financuje hlavně stát. Vláda PiS **posílala** každoročně veřejnoprávní TVP a rozhlasu mimořádné dotace. **Diskutuje** se však o zrušení poplatků a plném financování z rozpočtu, aby se média vymanila z takto přímého politického vlivu. Polská veřejnoprávní TV byla v posledních letech kritizována jako nástroj vládní propagandy a k obnovení důvěry pravděpodobně nebude stačit pouze změna zdroje peněz.

Německo je příklad silného modelu založeného na **poplatcích**. Každá domácnost platí jednotný poplatek „Rundfunkbeitrag“ přibližně 18 € měsíčně (cca 450 Kč). Ten vynáší okolo 7,6 mld. € ročně, což dává německým ARD/ZDF jeden z největších rozpočtů na světě. Výši poplatku navrhuje nezávislá komise a schvalují spolkové země

Financování veřejnoprávních médií v ČR a v Evropě

Současný český model veřejnoprávních médií spoléhá na **koncesionářské poplatky** placené publikem, oproti možnosti přímé dotace ze **státního rozpočtu**. Každý přístup má své výhody i rizika, jak ukáže přehled evropských zemí.

Licenční poplatky tradičně poskytují veřejnoprávním médiím větší odstup od politiky, zatímco státní rozpočet může znamenat riziko vládních zásahů. Poplatky se však hůře přizpůsobují novým technologiím a budí debaty o spravedlnosti (platí i ti, kdo obsah nevyužívají). Některé ze států proto volí kompromis. Financování z daní s pevnými pravidly a garancí víceleté stability, aby se zajistila **nezávislost i dlouhodobá udržitelnost**. Česká republika se zatím drží systému poplatků s automatickou indexací, který upřednostňuje nezávislost médií před jinými nedostatky. Diskuse o optimálním modelu financování veřejnoprávních médií však pokračuje napříč Evropou. Pojďme se na závěr podívat, jak se k této problematice staví české politické strany v předvolebním boji.¹

(politici ji nemohou libovolně měnit). Firmy v Německu také platí odstupňované příspěvky podle počtu zaměstnanců (podobně jako nově v ČR). Stabilní a nezávislé financování je v Německu považováno za součást demokratického systému, což potvrdil v roce 2018 i spolkový ústavní soud.

Francie do roku 2022 vybírala TV poplatky 138 € ročně (cca 3,7 mld. € výnos, zhruba 70 % rozpočtu veřejnoprávní televize a rozhlasu). Prezident Macron však poplatky zrušil, aby ulevil domácnostem. Od roku 2022 jsou veřejnoprávní média financována prostřednictvím výnosu z DPH. V prosinci 2024 byl přijat trvalý model. Každoročně se jim tak vyčleňuje pevná částka z příjmů DPH, která činí pro rok 2025 asi 4,0 mld. €. Opatření ale dál vyvolává obavy o budoucí nezávislost. Kritici upozorňují, že výše prostředků se stanovuje každý rok v rozpočtu a chybí dlouhodobá garance, takže příští vlády mohou financování krátit.

Severské země (Švédsko, Finsko, Dánsko, Norsko) v posledních letech opustily klasické poplatky a přešly na financování z obecných daní. Švédsko a Finsko nahradily licenční poplatek daní z příjmu, zatímco Dánsko a Norsko zavedly přímé státní dotace. Tyto změny odbouraly problém neplatičů, ale vzbudily podobně jako jinde debatu o riziku většího vlivu vlády.

Itálie stále vybírá poplatky na provoz RAI (asi 90 € ročně), od 2016 v rámci účtu za elektřinu. Tím se zlepšila platební kázeň Italů. V roce 2023 vláda G. Meloni snížila poplatek o 20 % (na 70 €) a oznámila plán ho do budoucna možná zcela zrušit (poplatek se následující rok však vrátil na částku 90 €). Kritici namítají, že RAI už teď čelí politickým vlivům na vedení a omezení stabilního příjmu ji učiní ještě závislejší na vládě. Uvažuje se o náhradě financování jinak (např. navázat platbu na vlastnictví telefonu či ji hradit z daní), což by ovšem znamenalo plné podřízení veřejnoprávního média státu.

1 Analýza byla sepsána před parlamentními volbami 2025 a závěrečná kapitola vychází výlučně z programů jednotlivých stran.

Veřejná média v programech politických stran

Hnutí **Starostové a nezávislí** (STAN) prosazuje zachování nezávislosti veřejnoprávních médií prostřednictvím stabilního financování České televize a Českého rozhlasu. Požaduje také, aby hospodaření ČT a ČRo nově kontroloval Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ). Opoziční hnutí **ANO** chce naopak koncesionářské poplatky zrušit a média veřejné služby financovat přímo ze státního rozpočtu. Zároveň však slibuje zachování jejich nezávislosti a navrhuje sloučit ČT a ČRo do jedné instituce kvůli úsporám.

Podobně hnutí **SPD** prosazuje zrušení poplatků i sloučení České televize, rozhlasu a tiskové kanceláře do jedné státem placené zpravodajské instituce. SPD tvrdí, že tato platforma by měla více podporovat českou kulturu a domácí tvorbu. Ještě dál jde koalice **Stačilo!**, která chce zrušit status veřejnoprávních médií a nahradit Českou televizi a rozhlas médii státními, přičemž zároveň plánuje zcela zrušit povinné poplatky.

Vládní koalice **SPOLU** naopak deklaruje cíl zajistit stabilitu a nezávislost médií veřejné služby jako klíčového pilíře demokratické společnosti. Také **Piráti** zdůrazňují obranu nezávislosti ČT a ČRo proti politickým či podnikatelským vlivům a prosazují, aby jejich hospodaření kontroloval NKÚ. Piráti navíc odmítají nově zavedené poplatky, například vybírání poplatku za televizi i od lidí, kteří ji nevlastní. Hnutí **Motoristé sobě** rovněž nechce, aby ČT a ČRo byly placeny přímo ze státního rozpočtu, ale kritizuje jejich „automatický nárok“ na peníze z poplatků bez ohledu na kvalitu služby a požaduje návrat k přiměřenějšímu modelu financování.

Postoj STAN má tedy průsečíky zejména s Piráty a koalicí SPOLU v důrazu na nezávislost a transparentnost veřejnoprávních médií, zatímco s ANO, SPD či Stačilo! se rozchází kvůli jejich snaze změnit financování a podřídit média veřejné služby většímu vlivu státu.

